

Előfizetési táj.

dekre postán vagy helyben házhoz hordva

Egész évre	15 frt.
Félévre	8
Negyedévre	4
Egy óra helyben	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

jelenik mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállítás:

Főter 4-ik szám hóvá a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

Előfizetési felhívás

„KELET”

ötödik évfolyamának utolsó negyedére.

Nem vagyunk barátai a nagyhangú ígéreteknek s ilyet né is várjanak tőlünk tőlünk, midőn pártfogásukat ez év utolsó negyedére is kikérjük. Az eddigiek képezzék az ezutánaknak; a mit viszonyaink között egy vidéki lap tehet, igyekeztünk megtenni s most a „holt idején” lejártaival, midőn a mindenféle ébredő munkásság, az országgyűlés s életbeléptető reformjaink egész sora nyújt anyagot s munkatársaink snát egy kitűnő taggal szaporíthatjuk, — ki nemsokára megkezdí működését — remjük még sokkal többet tehetünk.

A „Kelet” a képviselőválasztások után némi elégteltséggel tekinthet vissza működésére; a szélsőségeket, melyek ellen keseredett harcot folytatott, mindentűn pártatlan kiarcz érte s ebben bizonyára a „Kelet”-nek is van része. A siker azonban csak buzdisul szolgál a más téren is mutatkozó gyomok kiirtására s minden nemes és jó buzgotámogatására. Érdek nem áll előttünk más a közérdeken kívül s a reményhe hogy ennek szolgálatakat tehetünk, nyitjuk meg az előfizetést lapunk követő évnegyedére!

A szerkesztő.

A „Kelet” előfizetési ára:

Félévre	8 frt.
Negyedévre	4
Egy óra	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

A megrendelések legelőszertibben postai utalvánnyal alólirt könyvkereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

Stein János,

a „Kelet” kiadója.

Krosvár, 1875. sept. 30.

(B—n.) Brassó városa is feljajdult a törvényhatóságok czélba vett kikerekítéséért, nem azért mintha a város autonómiájárg lenne támadva, mert azt senki meg nem támadta, sőt Brassó városának, mint községi municipiumnak fentartása bizonyosnak mondható.

De a brassóiak ezzel meg nem elégszék, hanem szeretnék azt a supremáciát, melyt Brassó érdeke különböző ajku polgári felett a régi kiváltságok korszakában gyakoroltak s még ma is gyakorolnak, tovább is fenntartani s ezért kapkodnak a fűhöz, folyamodnak országgyűléshez, miniteriumhoz, sőt a felséghez is szeretnének jutni ezen kérdésben.

A kérdés igen egyszerű és nem más minaz: Megelégszenek-e a brassóiak az-

zal, ha városuk valamely törvényhatóság központja lesz, de aztán abba belé is lesz kebelezeve, vagy pedig inkább ohajtanak külön a vidéktől független városi hatóságot képezni; mert az első esetben igen természetesen maga a város és annak polgárai csak úgy tekintetűnek, mint bármely helység vagy a törvényhatóság bármely vidéki polgára mind politikailis, mind közigazgatási, mind minden más tekintetben; míg a második esetben szabadon intézkednek a brassóiak keblü ügyeiket, de igen természetesen nem kerekithetnek ki a város részére a körül egy külön területet sem Brassó vidékéből. sem más területből s a város kiadásai fedezetét nem segítené a vidék is hordozni.

Igy volt ez minden szabadkirályi városnál s ez így is van a maga rendén, mert egy városnak és polgárainak minden

igazam, vagy tán azt akarod, hogy egész eljárásodat ismétlem itt előttem, elejétől végig. S az egészben, véleményem szerint az a legrosszabb, hogy megakard adni neki azon diadalt, hogy egyik kérdésed a másik után tagadjja meg.

Ha csak legkisebb önzéret, legkisebb határozottság volna jellemvedben, ugy lemondanál róla szó nélkül, miután elkövetél már mindent, mi becsületes embertől kitelhető, hogy jóvá tegy egy elhamarkodott lépést.

Az öreg ur e nyilatkozata hízeltett némileg Ferdinánd hűségének s egyszersmind sértette is azt; de mindenesetre biztatólag hatott férfiúi büszkeségére s kezét nyujtva nagybátyjának így szolt:

Hogy ha most is visszautasítja Hilda kezemet, ugy ne legyek becsületes ember, ha ez nem utolszor történik az életben; hídje el bácsi, utolsó reményemem rómba dűltével, szerezem megörvoslására s azonfelül ugy hiszem hasznos és érdekes lesz read nézve szétneézni kissé a világban.

Ez új és annyira kecsesgató gondolat, melyet Ferdinánd titkon már régen táplált lelkében, azonban minden remény nélkül meg is valósíthatni azt, midőn egyszerre ily várat-

AZ ÉRTÉKESBB CIKKEK DIJAZTATNAK.

Kéziratok nem adatnak vissza.

tekintetben különböző igényei és szükségsei vannak, mint a vidéki helységeknek és polgároknak. Ez azonban koránt sem azt teszi, hogy ha Brassó városa önálló municipiummá válik és hozzá semmi sem esatoltatik, már az által ki van mondva az is, hogy nem lehet székhelye valamely törvényhatóságnak, de azt igen is teszi, hogy a város önállóságát megtartja, azon törvényhatóság székhelye megállítással, melyen Brassó az új területi felosztás után fektüdni fog, nem vétethetnének tekintetbe Brassó specialis érdekei, hanem egyedül a közigazgatás érdekei lehetnének mérvadóak.

Mi részünkről azon meggyőződésben vagyunk, hogy Brassó városa kereskedelmi ipar s műveltségi tekintetben csak akkor emelkedhetik s fejlődhetik gyorsan, ha néki szabad mozgás engedtetik s mi részünkről ha brassói polgárok volnának, ezen előnyt nem áldoznók fel azon csekély anyagi haszonnak, mely abból származna, ha Brassó vidéke ezután is az eddigi viszonyban maradna Brassó városához.

Mindezekből előtűnik legalább világos az, miszerint nincs okunk javszékelni, representálni, helyről helyre járni a brassóiaknak azért, ha az czéloztatik, hogy Brassó a vidéktől külön válva egy önálló municipiumot képezzen s ha az ezzel járó terheket a sokkal kisebb és csekélyebb kereskedelmi forgalommal bíró Kolozsvár megbirja; bizonyára meg fogja bírni Brassó is a vidék hozzá járulása nélkül is.

Eltelt azon idő, a midőn az államra kiváltságokra és mások háttához támaszkodva, emelkedtek és tartották fenn magokat a városok. Erre szükség volt régebben a kereskedelem, ipar és művelődés fejlesztése érdekében, de ma már talán eljutottunk odáig, hogy a szabadság és szabadság verseny nyujtja a legbiztosabb táplálékot az egyes városok fejlődésének.

Nincs oka tehát felgyújtani Brassót, egy szász képviselőnek sem csak azért, mert a vidéktől elkülönítve fog önálló municipiummá alakíttatni, sőt hitünk szerint épen ez fog új lendületet adni ezen szerencsés fekvésű város kereskedésének, iparának és szellemi emelkedésének s Brassó városá bizonyára nem szorult arra, hogy a vidék feletti uralkodás, zsarolás által tartsa fenn magát.

A magyar delegáció külügyi bizottságának tagjai 27-én 11 órátkl 1 óráig bizalmas értekezést tartottak, melyen a Falk előadónak jelentése mindazon budgetttelekről, melyek már a bizottsági üléseken elintéztettek, bete-

jesztettek, megvitattak és jóváhagyattak; ezenfelül a jelentésbe egy a külpolitikáról szóló tétel felvétele általánosan megbeszéltetett s a holnapi ülésen fog még egyszer beterjesztetni hitelesítés végett. A hadügyi bizottságban a költségvetés tárgyalatott s igen nevezetes tételek törültek. A tengerészeti bizottságban az összes ordinárium és extraordinárium tételei elintéztettek. A pénzügyi bizottság ülésében, melyen gróf Pejacevics elnököl, az általános vita indított meg s elhatározottat, hogy a holnapi ülésre mindkét pénzügyér meghivassók.

A magyar delegáció hadügyi albizottságának egyik szakbizottsága már tárgyalta az idei közös budget legfontosabb részét, az Uchatius-ágyu-ügyet. A szakbizottság ez ügyben hat kérdést intézett a hadügyminiszterhez; melyekre nemcsak kielégítő választ nyert, de a hadügyminiszteriumban tartott tegnapi konferenciáján b. Koller részletesen kifejtette, hogy saját szíllár egyéni nézete az Uchatius-ágyu nagy becsé felől min alapszik. A bizottság ki fogja jelentésében mondani, hogy a hadügyminiszter egyéni meggyőződése s ezen ünnep élyes nyilatkozata a bizottságra nézve különösen fontos indokul szolgált az Uchatius-ágyukra megkivánt összeg megszavazását javasolni.

Az egy éves önkénytesekre vonatkozólag a hadügyminiszter, egyetértőleg a magyar és az osztrák miniszteriummal, a következő szabályzatot bocsátotta ki: A magasabb iskolákat látogató egy éves önkénytesek katonai kiképzetése czéljából a jelenléti év alatt a következő idő bocsátatik az illetők rendelkezésére:

- a) A téli tanfolyam alatti a reggeli órák a hét minden napján, 9 óráig minden egy éves önkénytes részére; a nyári tanfolyam alatt 10 óráig az egyetemi, 9-ig a műegyetemi hallgatók részére, kik a műszaki csapatoknál szolgálnak;
- b) a délutáni órák két órátkl minden iskolai napon;
- c) hetenkint egy bizonyos egész szünnap minden osztályzatú tanuló részére;
- d) minden vasárnap s mindazon ünnepek, melyek az illető tanintézetben mint iskolai szünnapok szokásosak;
- e) jul. 16-tól oct. 15-éig terjedő idő s a többi szokásos szünnapok egészen.

Különös szünnapoknak tekintetnek: a karácsonyi szünidő decz. 24-től január 6-áig bezárólag; a farsangi szünidő, az az farsangvasárnapjától hámvászerdáig bezárólag; a husvét szünidő, a nagycsütörtököt megelőző csütörtöktől, a husvét utáni csütörtökig;

— Ah istenem! Kedves Widen — kiáltott fel, földre ejtve egy tányér borsót, melyet mint jó gazdasszony maga tisztított. — ugyan nem látod ki jön, menj, siess eleibe, hisz az öreg tanárt láttam itt előhaladni, menj gyorsan s vedesd be őt a társalgó szobába. én is követlek azonnal. — Ugy van, ugy — fűz tovább gondolatait a tanácsosné, miután férje után bezárult az ajtó, nem mondtam-e minidig, hogy ez lesz belőle; hanem alkalmasint így volt ez elvégezve. Azonban ha a gazdag nagykereskedő Garben nem kell neki, ugy bizonyára az a tékozló könnyelmű kapitány még kevésbé lesz inyere. Oh, ez a leány előbb-utóbb még sirba viszen macacsságaival! — Karolin! Jozefin! kis babáim, jertek segítsétek a mamának felszedni az előmlött borsót.

S mialatt a kis babák nevetve szedték össze a szétgurult ebédre valót, az alatt a mama gyorsan rendbe hozta hajzatát, tisztá fejkötőt tett fel, nagy kendőt vetett kissé kopottas reggeli pongrolája fölé, s kíváncsiság gyötörtette sietett az ugynevezett társalgó szobába; megindni, hogy tulajdonképpen mit jelent a Ling tanár mostanilagotatása.

Isten hozta önt, kedves jó tanár ur! Oh mennyire örülök ismét egy jó ismerőst láthatni házuknál. Valóban jó régen volt, mikor utóljára házuknál tisztelhetük a tanár urat. Hanem Róza azt hiszem még mindig oly szerencsés kedvezése lehetni önnek. Kérem legyen oly jó, foglaljon helyet szerény házuknál.

Hirdetési táj.

Hatszor hasábozot garmond sor vagy annak tere 3 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknel külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelil Alajos (Wollzeile 22.) Haasenstein et Vogler (Wallfischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapestben: Haasenstein et Vogler hirdetés közv. rodája Braun. Ede hirdetésményi ügynöksége, Józsefkor 10. sz. 1. emelet

Nyiltéri cikkek

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Kiadóhivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

végül a pünkösdi szünnapok, és pedig pünkösöd vasárnap, hétfő- és kedd. Nagyobb és gyakoribb Azon katonai parancsnokságok, a melyek területén magasabb intézetek léteznek, a c) alatt említett szünnap, és d) alatt említett iskolai szünnapok megállapítása czéljából az illető magasabb tanintézetek rectoratusaival egyetértőleg intézkednek.

Az 1871. april 6-án kelt hadügyminiszteri rendelet hatályaon kívül helyeztetik.

Magyar lapok szemléje.

A „Pesti Napló” szerint a consulok nemzetközi bizottsága végeztet egyelőre a felkelők vezetését. Elvégezte azt, hogy először is nincs senki, kivel mint a felkelők illetékes képviselőjével értekezni lehetne. Van egy csomó banda s minden bandának egy vezetője. Mindaméltt valami sikernek legalább reményére van kilátás. Minden banda fog a maga kebeléből egy delegatust választani, a választottak összejönnek, tanakodnak s valamely semleges területen előadják terveiket a nemzetközi bizottságnak és Server hasábnak. A vérmes reménynek azonban nem engedi át magát. Ha az értekezlet összejövetele előtt valami fegyversikerre tehetnek szert, akkor az egész értekezletnek nem lesz semmi pozitív eredménye. Ezer okuk van a felkelőknek a békére. Falvaik néptelenek, mezei terményeik künn vesznek. Előtűk a téli évszak. Köztűk az inség. Szemben velük a török hadsereg, a török földesurak erődített kastélyaik, melyet nehezen tud összedönteni a kovácspuska. Volna azért kilátása békés eredményre is, volna ha Szerbia és Montenegró urai is ugy akarnák. Bizonyosnak tartja azt, hogy a győzelmes török nem fogja sem Szerbiát sem Montenegrot újra bekebelezni s általában nem fogja Európát lángba borítani. De a legyőzött török veszedelmes ellensége lenne Európa békéjének. De még most nincs egyéb napirenden, mint a hercegovinai jobbdgy lázadás földesura ellen. No még egy kis zöreje a hadi készülődésnek Szerbiában. Annyi bizonyos azonban, hogy a mostani délszláv mozgalom körülmenyei homályosabbak még soha nem voltak, mint épen most. A kezdet válsága most áll tetőpontján. Vagy jobbra, vagy balra pár nap alatt dőlni fog. Ugy az egyik, mint a másik esetben, nekünk semmi szükségünk a harezi riadatra. A felkelőknek elég dolguk lesz egy ideig a törökkel s monarchiának délszláv lakosságának alig lehet szándékában arra kényszeríteni bennünket, hogy azt a százezer hercegovinai és bonyák menekült velük együtt kergessük vissza oda, a honnan ide jöttek keresztényi vendégseretűtűnk igénybe vételére.

Az „Ellenőr” engedi, hadd beszéljenek a számok. A jobboldali ellenzék számai azt

Az öreg ur szokott mosolylyal fogadta a tanácsosné bőbeszédűségét s helyet foglalt mellette a diványon s sokkal nyájasb hangon beszélt, ezuttal hozzá, mint a Róza eljegyzési estélyén.

— Ugy van, Róza az én kedvenczem, és igen kedves jó leány is ő! Meg is tennék bármint, hogy boldognak lássam őt, hanem azt mindjárt elejétől fogva beláttam, hogy csómmel soha sem fogna az lenni, mivel jellemük merőben különböző, s ezért mindig is ellene voltam e házasságnak, ámbár a leányt mihelyt megláttam, mindgyárt nagyon megszerettem.

E szavakra a tanácsos és neje egészen kijöttek a sodrúkból. Újabb ajánlatot vártak a kapitány részéről s mindketten némi büszkeséget helyeztek abba, hogy tagadó választ gondoltak adhatni; de hogy most mit akarhat tulajdonképpen az öreg tanár, azt még csak képzelné sem tudták, s a sokat jelentő vizsga tekintet, melyet a házastársak együtt váltottak, eléggé mutatta, hogy egyaránt távol látnak magukat az előbb gondolt czéltól.

Meglehető hosszal hallgatás után végre a tanácsos törte meg a csendet s szolt: Nem tudom valóban, kivel lenne Róza boldog s kezdem ohinni, hogy nőmnek igaza van, midőn azt mondja, leányunknak nincs szerelemre fogékony szíve. De ha ez ugy van, akkor nem látom azt, hogy miért utasítja vissza azon igazán előnyös házassági ajánlatot, melyet most tettek neki.

mondják, hogy az összes megtakarítás tesz 158,570 forintot. Azonban a kormány úgy fundálta ki a dolgot, hogy számvédelmi osztályokat állít fel a tíz jóság és bányagazgatóságoknál. És itt alkalmaztatni fog a megszüntetett 164 állomás helyett 161 s így az egész csökkenés 1442 forintot tesz. Az „Ellenőr” ezzel szemben fölállítja a költségvetésből való számokat. Ezek azt beszélik, hogy a pénzügyminiszteri számvédelmi szükséglete 1876-dik évben 98,090 forinttal kevesbedett, s így ugyanannyi a megtakarítás. E megtakarítással szemben az ujon szervezett számvédelmi osztályok járandóságai állanak. A számvédelmi osztályok decentralizációját következében tehát a bányák és jóságigazgatóságoknál összesen 155,000 forintnyi kiadás szükségére áll be. A központi számvédelmi felosztása ellenben mindössze csak 98,090 forintot eredményez ez összeg fedezésére. Hiány 56,910 forint. E rettenetességnek az a kis bibéje van, hogy a központi számvédelmi osztályok decentralizációját a bányászati számvédelmi osztályok, bányahivatalok és bányagazgatóságoknál 62,300 forintnyi megtakarítást tett lehetővé. És lehetővé tett 27 ezer és 461 forintnyi megtakarítást a jóságigazgatóságoknál. E szerint az ujon szervezett számvédelmi osztályok összesen 89,761 frtnyi terhet emeltek le a régi szervezetről. Ehez a 89,761 frtnyi megtakarítást hozzáadva a központi számvédelmi osztályoknál elért 98,090 frtnyi megtakarításhoz: a decentralizációnak összesen 187,851 frtot kell javára írunk. Terhére ellenben csupán 155,000 frt esvén, az íjesztő 56,910 frtnyi hiány a valóságban 32,851 frt fölösleggel szelidül, a mit a decentralizáció által tényleg megtakarítottunk. A jobboldali ellenzék lapjainak a szemlélyekkel sincs több szerencséje. Ők összesen 3 megtakarított állomásról tudnak. Ezek száma pedig 18, mert a számvédelmi osztályok decentralizáció 182 tisztii állomásból a decentralizáció csak 164-et hagyott meg. De mivel 164-ből 9 szolgál s 3 gyakornoki állomásra esik, míg a 182 közül 4 kivételével mind tisztii hely volt, tulajdonképen 26 tisztii állomás lön megtakarítva 36,523 frt fizetéssel.

A hercegovinai lázadás.

„Szláv forrásokból” — ország-világ tudja, hogy e források a legesekélyebb hitelt sem tarthatnak számot — a szenziós hírek egész özönét lövelték fel Bécsbe s a bérze, mely ugy sem áll erős lábón, e hírekre összeroskadt. A contemnine egy jó napot ült; az árfolyamok rohamosan hanyatlottak.

Elősoroljuk a főbb híreket. Belgrádból távirják, hogy a porta erős vádakat emel Szerbia ellen, a felkelésben való részvételért és Szerbia emlékirattal fordul az európai hatalmasságokhoz. Belgrádban 6000 Lefauchaux-fegyver érkezett a lovasság számára Belgiumból: az összes honvédség is a határokra vonul. Ragusába orosz hadihajót várnak. Két szerb tisztet Dimicset és Bajarovicot egy török csapat Nischnél lelőtt. Szerb fegyvereseknek Boszniába való betörése miatt a szerb kormány a portához jegyzéket intézett, melyben kifejti, hogy reá nézve lehetetlen az ilyesmit megakadályozni. E hírekhez csatlakoznak ragusai, gopscieci és kostajnicai sürgönyök, melyek mind arról szólnak, hogy a felkelők mily rettenetes diadaloikat aratnak a törökök.

Mint ez összeállításból látszik, az omladina a vasárnapi zűnőtet bőségesen felhasználta céljaira. Meglehet, hogy a jelentések egyrésze bérzei speculációban is bírja eredetét. Annyi bizonyos, hogy mind e hírek hatalmas kombinált támadást intéztek a tegnapi bécsi bérzére s hogy az érzékeny pénzemberek nagy zavarba jöttek s az árfolyamok hanyatlottak: azon alig lehet csodálkozni.

Tény marad azonban az, hogy mindezen híreknek fele sem igaz. A „felét” mondjuk, mert ha minden kifogás nélkül a hivatalos jelentéseknek adnánk igazat, azt kellene mondanunk, hogy mind e harci hírekből egy szó sem igaz.

Az Uchatius ágyuk és a delegatio.

Bécsből szeptember 27-dikéről írják a P. N.-nak:

Az Uchatius-ágyukhoz fedezetnek kirendeltetett a delegatio. Osztrák és magyar szavazatok meghívtattak az arsenálba meggyőződést szerezni. Csak okos a német, mindent kitalál. Megmutatja a képviselő uraknak, hogy minő nyomást képes gyakorolni a kétezer mászás hidraulicus prés az aczélbronzra, hogy azt megkeményítse s ugyanezen nyomásra megpuhulnak a honatyák szívei. Mert bár kevesen értik a hadi tudományt, a kis Pulszky kivételével, ki mióta hadügyi előadó, nagyra nőtt s nem fér bele Magyarország zsebébe, — mégis az Uchatius-ágyukat a többi közönséges legények is megszerették, sőt még a kalocsai és egri érekek is Tomori büszke vezér lelkesedése gyuladtak.

Kín volt az arsenálban vagy negyven

magyar és vagy husz német delegatus Wenckheim miniszterelnökkel, Szűgyényi, Szilágyi, Zichy, Erdődyek, papok, grófok, bárók, urak, újságírók, prókátorok, Ugron Ákos és Szilágyi Dezső sem hiányozván. A németek közül fel-tűntek a lengyelek és egy pár lelkiismeretes professorképű öreg ur, ki minden részlet iránt matematikai szabotossággal tudakozódott. A mulatság d. u. 2 órától eltartott 4-ig, gyári zaj és zsbaj közt, meglehetősen fárasztó mázskálással egybekötve.

Hogy az arsenál milyen szép, muzeuma mily érdekes, s Jellacsics márványszobra b. Vay Miklós művészetének mennyire sikerült, azt mint mellékést fel sem említem. Érdekesebb volt Uchatius tábornoknak élő megjelenése, ki Koller hadügyminiszter, Benedek tb. s még két tbnok s vagy öt tüzér-törtsiszt kíséretében Ariadne szerepét vállalta el a fegyvertár tömkelegében, vezérfonalként kísérve bennünket be és ki. Igen okos benyomást tett s iparkodott szívélyes is lenni; a mi neki az udvariasság szélső határáig sikerült is.

Láttuk, hogy öntik a csöveket, négyet minden nap; hogy furják, hogyan csavarják, mint csiszolják, hogy faragnak belé lyukat a töltés gépezet számára, láttuk az anyag minőségét, a töltés gyűrű szerkezetét, a ficzónagyságu szemekből álló puskaopt, összehasonlítottuk az Uchatius-csöveket a Krupp-csövekkel, minden újítás és javítás plausibilitását megmagyaráztunk magunknak, s mindenki azon szent elhatározással távozott, hogy de már ezeket a gyönyörű Uchatius-ágyukat csak megszavazza; hanem olyan, a ki mindezen tapasztalatok után azt hiszi magáról, hogy ő már tudja és érti, hogy mi az az Uchatius-ágyu, s annak előnyeit méltányolni képes, olyan alig van egy pár a delegatusok között.

De hiszen nincs is arra szükség, hogy a delegatusok a tűzérkérdéseket értsék. Az a katonák dolga. A tábornok urak feleljenek maguk a technikai sikerről, a népképviseletet eme felelősség nem terhelheti. A közös miniszterium azt mondja, hogy így lesz harczképes a hadsereg, másképp harczképtelen, a képviselők felelnék azért, hogy megadják a szakférfiaknak az eszközöket a tűzérre reorganisációjára.

Hogy az Uchatius-ágyu igen komoly találmány, azt felülte szemlélet után is állíthatni. Az anyag kitűnő, a cső igen kemény és ruganyos, el semmi módon nem pattanhat, a zár tökéletes, egyszerű és könnyen kezelhető, a suly nem nagy, a lötváltság megfelelő, a lövés praecis, a cső nem piszkol, nem könnyen hevül s ez előnyök mellett a cső aránylag olcsó. Az öntés mestersége az anyagban rejlik, melynek vegyülete titok. A cső jóságát ezenkívül annak köszönheti, hogy a kifurt cső anyaga a hydraulicus nyomás által belül megsűrítettik s megkeményítettik, míg kívül ruganyos marad.

Különben az Uchatius-ágyukon már javában dolgoznak. Hatvan cső már kész, tizenkettő lafetírozva is. van. Az egész fegyvergyár el van foglalva a nagy munkával.

Még a Steinfeldén is lesznek próbák, hogy a képviselő urak az eredményt is lássák. E figyelem a katonai hatóság részéről helyén van s ha nem bír is gyakorlati jelentőséggel, elismerést foglal magában az alkotmányos tényezők iránt.

Szemle után a magyar delegatusok nagy számmal gyűltek közös ebédre az Imperialba. Önnét irom önnék e sorokat, melyek csak annyit mondanak, hogy a delegatusok remélik, hogy ha már uj ágyukra uj milliókat költünk, ezek azt nekünk, háború alkalmával szépen meg fogják köszönni.

BELFÖLD.

Sz.-Udvarhely, sept. 27. 1875.

(Jótékony társas vacsora.)

Tekintetes szerkesztő ur!

Egy egész hete, hogy városunk hölgyeit, szépjeit a szokottnál élénkebb mazgalomban látjuk: jövés, menés, gyülekezés, tanácskozás, főzés, sütés és isten tudja még mi minden? s mindez miért: egy élvezetes, de ép annyira üdvös, hasznos estély létrehozásáért.

A mint tudom — bár röviden — már értesülve volt a tdkts. szerkesztő ur, hogy hasonlóan más „növegyetek” példájára, az itteni növegyet lelkes tagjai szintén egy „társas vacsora” rendezését határozták el közös adakozás utján; s ezért láttuk őket a legnagyobb kitartás és odaadással a mult hét lefolyása alatt a fennebb leírt mozgalomban.

Mennyi vital mennyi „pro” és „contra” kelt a szép ajakról; míg egyik rész a lelkesedés zászlóját lobogtatta fennen, addig nem csekély rész csak többszöri vonakodás és nem kis félelemmel adta oda magát végre is ez ügy kivételének elmozdítására. Félni? hisz egy ily tábor hódítása percznyi kételyt is engedhet létrejöni a győzelem iránt?!

Eljött végre a „dies magna” azaz folyó hó 26-ika. Az egész város külső jelek által is mutatá, hogy itt ma ünnep van, hogy itt ma

rendkívüli dolgok történnek; mert csakugyan az „ige testté lön, már este 7 óraker a város-ház tere élénkül, annak termei pedig az oda rohanó résztvevők befogadására elégtelenné kezdettek válni.

Megszólt a zene és lön pohár-csengés, tányér-zörgés s még maga a terem is csodálkozó tekintettel nézett körül a keblébe fogadottakra, mintegy azt mondva: „mióta vagyok, ilyet nem értem!”

Oh! de hogyné, annyi szép pinczérnő, annyi szép áruló nő kezéből venni az edelt, nem is mindennapi dolog ám!

Mennyire mag volt itt czáfolva néme-lyeknek baljóslatu előfeléme, mennyire beteljesült itt azon közmondás, „a ki mer, az nyer!” — de nem hiába, a cél szentesíti az eszközt.

Az ember lelke, szíve megitasult az örömtől, nemcsak a szépkézektől nyert „lánghullámu bortól” s nem tudta, hogy min gyönyörködék, a szép vendégkoszorun, a siker felett, vagy azokon a szíveket hódító kis pinczérnőken, kik, mintha örökre ez lett volna hivatásuk, úgy beletalálták magukat kötelességük teljesítésébe, de mily izletes is volt minden falat az ők kezeikből!

Megkísértem a névsort közleni, bár — megvallom — kissé félek hozzá fogni, mert tudom, hogy nem vagyok képes ezt hiány nélkül teljesíteni, hiszen oly sokan voltak, hogy emlékező tehetségemnek végnélkülének kellene lenni, hogy ezt tehessem s ha tenném, becses lapjának legalább is egy számát fel kellene, hogy a t. szerkesztő ur áldozza tudósításom számára.

Ugyanis a szép pinczérányok közt ott láttuk: Gerich Ilkát, Kis Emma és Elizát, a Kovács nővéreket, Gyertyánffy Terézt, Jánosi Cornéliát, Kovács Mariskát, Tóth Andát, Szabó Marit, Biális Irmát, Madarász Mathildot, Huszár nővéreket, stb. stb. stb.

Az asszonyok közt, kik az ételek és italok kiosztását dícséretre méltóan kezelték, ott láttuk Gyalakay Mózesné, Gerich Antalné, Szabó Dónesné, Szentkirályi Árpádné, öz. Korondi Mózesné, Steinburg Ottoné, Kovács Antalné, Zajzon Ferencné, Zachariás Józsefné, Veress Ferencné, Kovács Jánosné, Koncz Lajosné és Koncz Andrásné uraszonjokat, s több más szép és lelkes úrbölgyet, kik mindnyájan méltók az elismerés habér koszorújára.

Ott láttuk továbbá fáradhatlan szorgalom és legnyájásabb szívséggel az egyet buzgó elnöknőjét s alelnöknőjét, kik mindent elkövettek, hogy ne legyen hiány a pontos kiszolgálát — a vendégek ellátásában.

A vacsora alatt a helybeli zenekar játszott nagyon csinos darabokat, azonban a zene hangja elnémult a zajban, mely betöltte a „di-ohéj”-szerűvé vált termet.

Tíz óra után a nagy tereméből az asztalok kihordattak s „Terpsichore” vette át az uralmat, még pedig valóságos harcz- és háborúval, mert itt csakugyan valóságos küzdelem volt a táncz s meg is vagyok győződve, hogy még most is igen sokan érezzük különböz helyein testünknek az utóhatást, de ki figyelne ilyesmire akkor, midőn a szív s a lélek az öröm s a gyönyör közt uszik, midőn a kedély minden egyébre fogékony, csak a bu és gondra nem. — És volt „három a táncz”, s többszörösen megszólt a „huzzad csak huzzad csak keservesen”, míg hajnali három óra után a termet világító lángok felmondván a szolgálatot; véget ért e bizonyára emlékeztető-estély, még egy néhány bucsukézzorítás és elmúlt a zaj. beállott a csend!

Ime, az az átkozott mulandóság minde-nütt és mindenkor megjelenik s parancsszavának meg kell hódolnunk. Mulandóság? . . . oh! nem, ez az est örök, mert a „Jótékony-ság” szelema élt benne és élni fog azok által kik ezután élvezendik áldásteljes sugarait, azok által, kik háláimával fognak megemlékezni azon szívek- és kezekről, kik megenyhíteni töreksznek minden lehető eszközök által a nyomort és megkönyíteni a terheket s kikkre nézve beteljesül azon igazság:

„mit” a szegénynek adtál, magadnak adtad!”

Mind hallomásból tudom, daczára a feltűnő olcsóságnak, ezen estély 200 frton felül jövedelmezett a jótékony növegyet pénzalapjának gyarapítására.

Legyen áldott és maradandó ez estély emléke s legyenek áldottak azok, kiknek nevét megörökítette!

Várromi — 8. —

A kolozsvári magyar királyi tudomány-egyetem tanterve.

Az MDCCCLXXV—VI. tanév

téli szakára.

Jegyzetek.

* Ingyenes előadások előtt áll.

** Oly előadásokat jelez, melyekért a rendesnél magasabb tandíj fizetendő.

† Oly előadások, melyeknél nincs tandíj-méltosság.

A mely tantárgy nincs semmi jeggyel jelölve, azért az egyszerű tandíj fizetendő.

Az előadási nyelv ezen tudomány-egyetem minden karában a magyar.

Az egyetemi könyvtár használatára nézve az utasítást az illető helyre függőszendő értesítések adják.

1. A jog- és államtudományi karban. 1. Egyetemes európai jogtörténet; 5 óra naponként csütörtök kivételével, délelőtt 8—9-ig. I. tanterem. Dr. Óvári Kelemen. ny. r. tanár.

2. Magyar jogtörténet; 3 óra, hétfőn, szerdán, pénteken d. u. 3—4-ig. I. tanterem. Ugyanazon tanár.

3. A római jog története és institúciói; 8 óra, naponként d. e. 11—12-ig és hétfőn, pénteken 12—1-ig. II. tanterem. Dr. Farkas Lajos, ny. r. tanár.

4. Római örökési jog; 2 óra, szerdán és szombaton, d. 12—1-ig. II. tanterem. Ugyanazon tanár.

5. Jog- és államtudományok encyclopaediája; 2 óra, kedden és csütörtökön d. 12—1-ig. I. tanterem. Dr. Jenei Viktor, ny. r. tanár.

6. Bölcséleti jog; 5 óra, naponként szombat kivételével d. e. 9—10-ig. II. tanterem. Ugyanazon tanár.

7. Európai nemzetközi jog; 3 óra, hétfőn, szerdán, pénteken d. e. 12—1-ig. II. tanterem. Ugyanazon tanár.

8. Magyar közjog, tekintettel az alkotmány történeti kifejlődésére. (I. félév: Bevezetés; a magyar alkotmány történetének és alapalkatának vázlata; a területi és állampolgári viszonyok; az államot); 5 óra, naponként szombat kivételével d. u. 3—4-ig, II. tanterem Dr. Korbuly Imre, ny. r. tanár.

9. Nemzetgazdaságtan; 6 óra, naponként d. e. 11—12-ig. II. tanterem. Dr. Berde Áron, ny. r. tanár.

10. Magyar és erdélyi magánjog; 7 óra, szerdán, szombaton d. e. 10—11-ig, és hétfőn, kedden, szerdán, pénteken és szombaton d. u. 4—5-ig. III. tanterem. Dr. Kolozsvári Sándor, ny. r. tanár.

11. Magyar polgári törvénykezési jogrendszere; 8 óra, naponként d. e. 8—9-ig, és szerdán szombaton 9—10-ig. IV. tanterem Dr. Plósz Sándor, ny. r. tanár.

12. Magyar polgári törvénykezés; 5 óra, naponként csütörtök kivételével d. e. 11—12-ig. III. tanterem. Dr. Gróisz Gusztáv, ny. r. tanár.

13. Büntetőjogtan, nevezetesen az anyagi jog, kiváló tekintettel a magyar büntető törvénykönyv tervezetére, 6 óra, naponként d. u. 3—4-ig. IV. tanterem. Ugyanazon tanár.

14. Austriai magánjog; 8 óra, hétfőn, kedden, csütörtökön, pénteken d. e. 9—10-ig és 10—11-ig. Dr. Haller Károly, ny. r. tanár.

15. Magyar közigazgatási jog. (Kormány; törvényhatósági, községi rendszer és a belizgatási jog), 6 óra, naponként szombat kivételével d. e. 8—9-ig és pénteken d. u. 4—5-ig. IV. tanterem. Dr. Korbuly Imre, ny. r. tanár.

16. A statistika elmélete; 2 óra, csütörtökön és szombaton d. e. 9—10-ig. IV. tanterem. Dr. Vályi Gábor, ny. r. tanár.

17. Az európai államok összehasonlító statistikája; 4 óra, hétfőn, kedden, szerdán és pénteken d. e. 9—10-ig. IV. tanterem Ugyanazon tanár.

*18. Vasutainkról; 1 óra, csütörtökön d. e. 11—12-ig. IV. tanterem. Ugyanazon tanár.

19. Egyházjog; 5 óra, naponként csütörtök kivételével d. e. 10—11-ig. IV. tanterem. Dr. Csiki Viktor, ny. r. tanár.

20. Alkotmánytan; 5 óra, naponként csütörtök kivételével d. e. 11—12-ig. IV. tanterem. Dr. Concha Győző, ny. r. tanár.

21. Társadalomtan, bevezetéssel a jog- és államtudományokba; 2 óra, kedden és szombaton d. u. 3—4-ig. IV. tanterem. Ugyanazon tanár.

22. Törvényszéki orvostan; Dr. Ajtai Sándor, ny. r. tanár, Később meghatározandó időben.

23. Államszámviteltan; 3 óra. Később meghatározandó időben Ruzitska Béla, p. ü. ig. titkár.

II. Az orvosi karban.

1. Leiró bonczan; 5 óra, hétfőtől péntekig, d. e. 10—11-ig, a lyceumi helyiségben. Dr. Czifra Ferencz, nyilv. rendes tanár.

2. Tájbonzan; 3 óra, hétfőn, kedden, szerdán d. u. 3—4-ig, ugyanazon tanár, ugyanott.

3. Bonczani gyakorlatok; 15 óra, hetenként hétfőtől péntekig d. u. 2—5-ig, 5 előadási órát járó díjért, ugyanazon tanár, ugyanott.

*4. Középtüli idegrendszer bonczani viszonyai; hetenként 1 óra, pénteken d. u. 3—4-ig, ugyanazon tanár, ugyanott.

5. Előadások a tengéleti élettanból; 5 óra, hétfőtől péntekig, d. e. 10—11-ig, az élet- és szöveti tanteremben. Dr. Török Aurél, nyilv. rendes tanár.

6. Kísérleti élettan; 8 óra hetenként a nap világos óráiban, ugyanazon tanár, ugyanott.

* 7. Szöveti gyakorlatok; 8 óra, hetenként, a nap világos óráiban, ugyanazon tanár, ugyanott.

8. Általános kórtan; 5 óra, hétfőn, kedden d. u. 4—5-ig, szerdán és csütörtökön 4—1/2-ig, az egyetemi épület, 2-dik emelet, 1-ik sz. tantermében. Dr. Högyes Endre, nyilv. rendes tanár.

9. Gyógyászati; 3 óra, hétfőn, kedden, szerdán d. e. 8—9-ig, ugyanazon tanár, ugyanott.

10. Kortani kísérletek a vérkeringés baltalmaira vonatkozólag; 2 óra, szombaton 10-12-ig, ugyanazon tanár, ugyanott.

11. Elméleti kórbonzan; 5 óra, hétfőtől péntekig, d. e. 11—12-ig. Egyetemi épület, 2-ik emelet, 4-ik sz. Dr. Genersich An. nyilv. rendes tanár.

12. Kórbonzani gyakorlatok és mutványok; 6 óra, hétfőn, szerdán és pénteken, e. 7—9-ik a Károli kórház boncztermében. Ugyanazon tanár.

13. Az emberi élősködők (Paraziták) 2 óra, csütörtökön d. e. 8—10-ig. Egyetemi épület, 2-ig, emelet, 4-ik sz., ugyanazon tanár.

*14. Kórbonzati gyakorlatok; hétfőtől péntekig a nap világos óráiban, ugyanazon tanár, ugyanott.

15. Különös kór- és gyógytan, és kórdai előadások; 10 óra, hétfőtől péntekig, d. e. 7—9-ig. Dr. Machik Béla, nyilv. rendes tanár; a belgyógyászati kórodában (Károli kórház).

16. Különös sebes kór- és gyógytan; 10 óra, hétfőtől péntekig d. e. 9—11-ig. A Károli kórházban. Dr. Brandt József, nyilv. rendes tanár.

*17. Sebesi műtét; 3 óra, szerdán és pénteken d. u. 5—6 1/2, 6 frtnyi tandíj. Ugyanazon tanár, ugyanott.

18. Előkészítő sebeszet (eszköz- és kötszertan); 4 óra, szombaton és vasárnap d. e. 11-ig. Ugyanazon tanár, ugyanott.

*19. Gége- és fülkórészet; 1 óra, vasárnap d. e. 11—12-ig. Ugyanazon tanár, ugyanott.

20. Elméleti szemészet; 5 óra, hétfőtől péntekig, d. e. 12—1-ig. Dr. Feuer Nathán, helyettes tanár a szemgyógyintézetben.

21. Gyakorlati szemészet, járó betegek kezelése, kórodai látogatás, műtétek. 5 óra, hétfőtől péntekig, d. e. 11—12-ig. Ugyanazon tanár, ugyanott.

*22. Személtérkézet gyakorlatokkal; 2 óra, szombaton d. e. 11—1-ig, 5 frtnyi tandíj. Ugyanazon h.-tanár, ugyanott.

*23. A szem fénytörési- és alkalmazási rendellenességei; 2 óra, kedden és csütörtökön d. u. 4—5-ig. Ugyanazon h.-tanár, ugyanott.

24. Személtérkézet gyakorlatokkal, 2 óra, szombaton és vasárnap d. e. 9—10-ig. Ugyanazon h.-tanár, részint a személtérkézetben, részint a kórházi bonczteremben.

25. Elméleti szülészet; 5 óra, hétfőtől péntekig, d. e. 11—12-ig. Dr. Maizner Ános, nyilv. rendes tanár, a szülőkórodán.

26. Gyakorlati szülészet; 5 óra, hétfőtől péntekig d. e. 12—1-ig. Ugyanazon tanár, ugyanott.

*27. A szülészet történelme a 18-ik század elejétől egész a 19-ik század első negyedéig bezárólag; 1 óra, kedden d. u. 3—4-ig. Ugyanazon tanár, ugyanott.

28. Bőrkórtan kórodai és szövettani gyakorlatokkal; 5 óra, hétfőtől péntekig d. e. 2—3-ig. Dr. Géber Ede, nyilv. rendkívüli tanár, a kórodán (Károli kórház.)

29. Törvényszéki orvostan; 5 óra, hétfőtől péntekig, d. e. 11—12-ig. Dr. Ajtai Sándor, nyilv. rendes tanár; egyetemi épület, 3-ik emelet, 1-30 szám.

30. Törvényszéki orvostani gyakorlatok; eset szerint meghatározandó időben és helyen. Ugyanazon tanár.

*31. Gazdasági állatgyógyászat, kórbonzati gyakorlatokkal; 3 óra, hétfőn, kedden és szerdán, d. e. 8—9-ig. Dr. Mina János, nyilv. rendkívüli tanár, a kolozsmonostori tanintézet állatkórodáján.

32. Élet- és kórbonzan; 3 óra, hétfőn, szerdán, pénteken, d. u. 3—4-ig. Dr. Kovács József, nyilv. rendkívüli tanár, az állatgyógyászati intézetben (Lyceumi épület).

33. Élet- és kórbonzati gyakorlatok, hétfőtől péntekig a nappali órákban, 5 óra járó tandíjért. Ugyanazon tanár, ugyanott.

34. Hügyvizsgálat, különös tekintettel a vese- és hólyagbántalmak kórisméjére, 2 óra, kedden és csütörtökön d. u. 3—4-ig. Ugyanazon tanár, ugyanott.

*35. Élelyllyési folyamatokról az állatgyógyászatban; 1 óra, szombaton 4—5-ig. Ugyanazon tanár, ugyanott.

(Folytatása következik.)

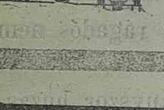
A „KELET” magán-távirat

Feladott Tordán 30. 1 ó. 10 p.

CHARLES BURRELL

St. Nicholas Works, Thetford, Norfolk, Anglia

képviselősege.

Pirnitzer Alajosgazdasági gépek
raktára és javítási műhelye
Budapest, Akadémia-utca 6. sz.
Tüköry-féle palota mellett.

Gőzmozdonyok túl nem haladt működéssel.

Gőz-cséplőgépek.

Járgony- és kézi cséplő-gépek.

Velő-gépek, könnyűk, egészen vasból.

Arató-gépek.

Tisztító-rosták.

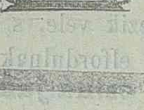
Szecskavágó-gépek.

Trieurs (konkoly és búkköny-választók).

Faműveleti-gépek.

Hajtószíjak.

Árjegyzékek kívánatra postafordultával küldetnek.

IRODALMI UJDONSÁGOK!

Épen most jelent meg!

és Stein János könyvkereskedésében Kolozsvárt
kapható:**Görög-magyar Szótár.**

Második, újonnan átdolgozott és bővített kiadás.

Szerkesztették

SOLTÉSZ FERENCZ ÉS SZINYEI ENDRE

sárospataki tanárok

Kiadja „az irodalmi-kör” a főiskola költségén.

Sárospatak, 1875.

Ára 4 frt 50 kr.

Legújabbban megjelentek:és Stein János könyvkereskedésében
Kolozsvárt kaphatók:**Érintkezés az emberekkel.**

Irta báró Knigge Adolf.

A tizenötödik kiadás után Nagy István.

A két kötet ára 1 frt.

Az élet iránya.

Az elmélet és tapasztalás adataiból összeállítva.

Irta Gedeon Ferencz,

hites ügyvéd, nyug. törvényszéki bíró és nagy-
váradi királyi államvizsgálati bizottság tagja.

Ára 2 frt.

A gyakorlati statistika kézikönyve.Irta Keleti Károly, az országos m. k. statisztikai
hivatal igazgatója, a m. tud. akadémia rend. tagja.

Ára 2 frt 50 kr.

Halotti egyházi beszédek.

Irta Heiszler József, dobrádi ref. lelkész.

Ára 1 frt 60 kr.

Közönséges számtanaz új tanterv szerint, a középiskolák használatára
készítette dr. Lutter Nándor. Harmadik kiadás.

Ára 2 frt.

Kálozd y Béla.

Regény. Két kötetben.

Irta Beöthy Zsolt.

Ára a két kötetnek 3 frt 50 kr.

A magyar királyság katonai földirata.

Földrajzi kézikönyv,

a m. k. honvédelmi miniszter 1875. ápril 9-kén
számu rendeletével ideiglenes tankönyvvül elfogadva.

Összeállította Ujhegyi Béla,

m. kir. főhadnagy és tanár a m. k. honvédségi

Ludovika akadémián.

Ára 1 frt 20 kr.

JENNY HUGOM.

Regény. Irta Sand György.

Fordította Julia.

2 kötet. Ára 2 forint.

ÚTON-ÚTFÉLEN.

Rajzok úti-naplomból.

Irta B. Pongrácz Emil.

Ára a két kötetnek 3 forint.

Kereskedelmi irálytan és levelező,

egybekötve kereskedelmi- és magán-ügy iratokkal.

Gyakorlati kézikönyv,

kereskedők, gyárosok, pénz- és iparvállalati tiszt-
viselők és más iparüzők használatára.

Irta Hanzély Ferencz.

A „pesti kereskedő ifjak társulata” által jutalmazott
pályamű. Második kiadás

Ára 2 frt.

Módszeres útmutatás, a tízedes törték

tanításához,

a métermérték alapján és az ezekkel való
számolási mód.

Tanítók, szülők és nevelők számára.

Irta Kordos Gusztáv, a löcsei m. k. főreáltanoda

tanára. Ára 60 kr.

Kisérleti természettan.Az újabb elméletek alapján szerkesztett kézikönyv
Középtanodák felsőbb osztályai számára.

Irta Fehér Ipoly,

pannonhalmi benczés, az esztergomi főgymnasiun
igazgatója.

Második javított kiadás. Első fele.

Ára 2 frt 80 kr.

A vegytan és ásványtan tankönyve

a realiskolák IV. és V. osztálya számára.

Az új tanterv igényeibe alkalmazva.

Irta dr. HAYDU GYULA tanár.

A szövegbe nyomott 165 fametszettel.

Ára 1 frt 20 kr.

Görög, római hun-magyar mondák.

Szerkesztette Békési Gyula gym. tanár.

Első füzet: Görög mondák.

Ára 60 kr.

Jelky András bajai fiu rendkívüli kalandjai

ötödfél világrészben.

Történeti kútforrások alapján,

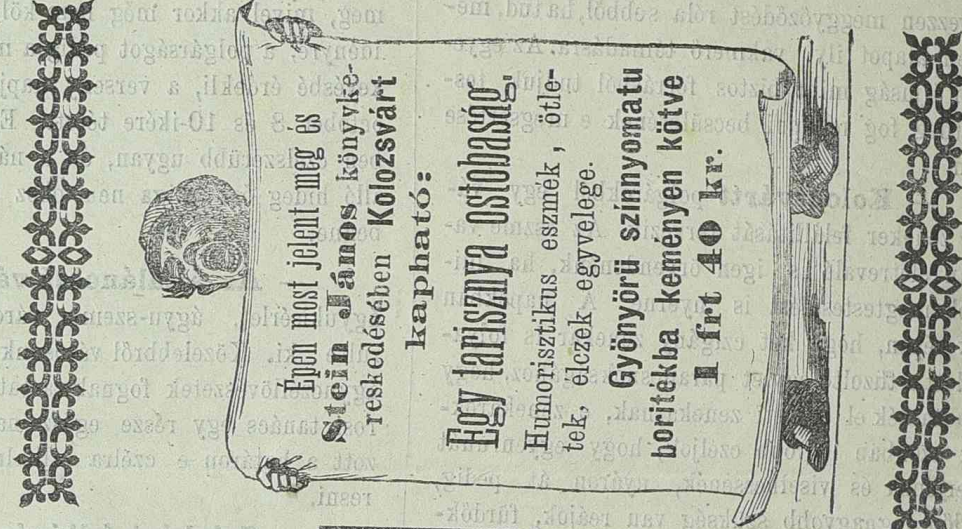
Magyar népkönyv,

különös tekintettel a serdültebb ifjuságra.

Irta HEVESI LAJOS.

Második kiadás. Hat képpel. Diszkötésben.

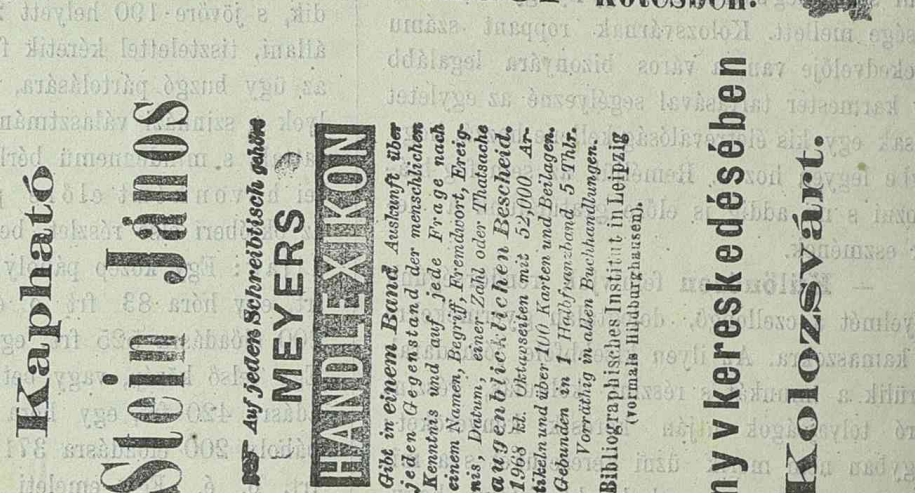
Ára 2 frt 40 kr.

Ezen most jelent meg és
Stein János könyvke-
reskedésében Kolozsvárt
kapható:

Egy tarisznya ostobaság,

Humoriztikus eszmék, öle-
tek, élcekek egyvelege.Gyönyörű színyomatu
borítékba keményen kötve

1 frt 40 kr.

2 csinos félbőr. kötésben.

Kapható

Stein János

per „Auf jeden Schreibe ich seine

MEYERS

HANDLEXIKON

Gibt in einem Band Auskunft über
Jeden Namen, jeden Ort, jede Sache
und ist für Jedermann ein
unverzichtbares Werkzeug.einem Namen, einer Zahl oder Thatsache
aus der Bibliothek des Verlegers
1895. 2. Oktober mit 52,000 Ar-
tikeln und über 100 Karten und Zeich-
nungen in 1. und 2. Auflagen.
Verlag von J. Neumann, Neudamm.
Bibliographisches Institut in Leipzig.
Cottbus, Hildesheim.

könyv kereskedésében

Kolozsvárt.

Ára csak 10 forint

SCHUK és SCHLICK

Budapesti hiteles és szabadalmazott méter-mérleg-gyár főraktára.

U·J·Ü·Z·L·E·T·N·Y·I·T·Á·S.Folly Mihály urtól az itteni piacon fennállott vas-kereskedését átvéve, azt a mai kívánalmaknak megfelelőleg, újon
szerveztem és azt — minden korszerű üzletágot felkarolva — tovább folytatandom; sem fáradságot, sem költséget nem ki-
méltam arra nézve, hogy a t. cz. közönségnek bevásárlásai eszközésénél oly előnyöket nyújthassak, minőket eddig a kolozs-
vári piacon fel nem találhattott és mit csakis sok évi tapasztalataim és egyenesen összeköttetésem tesznek lehetségessé.**Pontos és solid szolgálat, előnyös olcsó árak**

a vezérelve, melyek által a mélyen tisztelt közönség pártolását, bizalmát megnyerhetni remélem és részemre biztosítani igyekszem.

BOKROS ADÁM, főtér, báró Bánffy-ház.

A magyar királyi vajda-hunyadi és kudsiri vasgyárak raktára.

Nyomatott Stein János m. kir. egyetemi nyomdásznál az ev. ref. tanoda betűivel Kolozsvárt.